

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
«АКАДЕМІЯ МИСТЕЦТВ ІМЕНІ ПАВЛА ЧУБИНСЬКОГО»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

Сергєєнко О.М.

02 вересня 2024 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ
ІСТОРІЯ СВЯТ І ОБРЯДІВ**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	02 «Культура і мистецтво»
Спеціальність	025 «Музичне мистецтво»
Освітньо-професійна програма	«Музичне мистецтво естради», «Звукорежисура», «Спів», «Інструментальне виконавство за видами»
Статус дисципліни	За вибором студента

Київ 2024 рік

Робоча програма освітнього компоненту «ІСТОРІЯ СВЯТ І ОБРЯДІВ» для здобувачів вищої освіти галузі знань **02 «Культура і мистецтво»**, спеціальності **025 «Музичне мистецтво»**, освітньо-професійної програми «Бакалавр музичного мистецтва»

Розробник:

Маслова – Лисичкіна І.А. - викладач вищої кваліфікаційної категорії.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри «Мистецтво співу»

Протокол №1 від 27 серпня 2024 р.

Завідувач кафедри _____ **Кочерга А.І.**

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри «Музичне мистецтво естради»

Протокол № 1 від 29 серпня 2024 р.

Завідувачка кафедрою _____ **Ж.Л. Карпенко-Боднарук**

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри «Інструментальне виконавство» (за видами)

Протокол № 1 від 02 вересня 2024 р.

Завідувач кафедри _____ **Ясько О.А.**

Опис освітнього компоненту для ступеня освіти «Бакалавр»

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки: 2-й	
Загальна кількість годин – 90;	90	90
Кількість модулів – 1	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 год.	3-й	3-й
	Лекції:	
	20	4
	Практичні:	
	12	4
Вид підсумкового контролю: диференційований залік	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: тестування	Самостійна робота:	
	58	82

1. Мета та завдання освітнього компоненту

Метою викладання освітнього компоненту «Історія свят та обрядів» є:

- засвоєння студентами знань про зміст, соціальну суть, художню форму, основні організаційні засади, структуру масових свят та обрядів у різні історичні епохи, починаючи від джерел їх виникнення, еволюції розвитку до нашого часу;
- засвоєння знань про історію, зміст, характер календарних свят хліборобського року, локальних особливостей сімейно-побутових, трудових, дитячих, молодіжних (в системі традиційної народної обрядовості) етнорегіонів України.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Історія свят та обрядів» є:

- ознайомлення студентів із визначенням понять: «традиція», «свято»,
- «обряд», «звичай», «ритуал»;
- визначення соціальної суті, функцій і найхарактерніших рис свят та

обрядів;

- характеристика структури змісту первісних обрядових дійств, їх значення і функції;
- розкриття структури, характеру, змісту, форм свят та обрядів на різних історичних етапах розвитку людства;
- ознайомлення студентів з історією, характером, змістом звичаїв, обрядів, вірувань, повір'їв свят хліборобського календаря, а також трудових, сімейно-побутових, дитячих, молодіжних обрядодійств в системі народної обрядовості.

За вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні **знати:**

- тлумачення понять «традиція», «обряд», «свято», «звичай», «ритуал»;
- соціальну суть, функції, найхарактерніші риси масових свят та обрядів;
- структуру змісту первісних обрядових дійств, їх значення, функції;
- характер, структуру, зміст, форми свят та обрядів різних епох;
- історію, зміст, характер календарних свят та обрядів;
- характер, зміст, структуру трудових, сімейно-побутових, дитячих, молодіжних обрядодійств, їх локальні особливості етнорегіонів України.

вміти:

- дати характеристику еволюції народної святково-обрядової культури України на різних етапах розвитку людства;
- розробити структурні елементи свят на сучасному етапі;
- визначити форму та жанр масового свята на основі відеоматеріалів та відвідання різних заходів;
- зробити дослідження та запис змісту свят, обрядів, звичаїв, вірувань, повір'їв за місцем проживання;
- вміти узагальнити матеріал етнографічних досліджень та відтворити їх у сценічному варіанті;
- скласти щорічний календар державних і народних свят, календар професійних свят за галузями сфер діяльності.

2. Очікувані результати навчання

Відповідно до освітніх програми «Спів (академічний, народний)»; «Музичне мистецтво естради», «Звукорежисура», «Інструментальне виконавство за видами» вивчення освітнього компоненту «Історія свят і обрядів» забезпечує досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

ПРН 5.	Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору створювати його художню інтерпретацію.
ПРН 15.	Демонструвати музично-теоретичні культурно-історичні знання з музичного мистецтва.

Відповідно до освітньої програми, вивчення освітнього компоненту «Історія свят і обрядів» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей загальні компетенції (ЗК), спеціальні компетентності (СК):
Загальні та спеціальні компетентності, що формують результати навчання у процесі вивчення освітнього компоненту

Шифр	Компетентності	Дескриптори НРК				Результати навчання
		Знання Зн1 Концептуальні знання набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень Зн2 Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	Уміння Ум1 Розв'язання складних непередбачуваних завдань і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та / або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів	Комунікація К1 Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності К2 Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію	Автономія та відповідальність АВ1 Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах АВ2 Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб АВ3 Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності	
	Інтегральна компетентність					ПРН 5, ПРН 15
Загальні компетентності ЗК						
ЗК 1.	Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.	Зн1	Ум1	К1	АВ3	ПРН 15
ЗК 2.	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 5, ПРН 15
ЗК 3.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 5, ПРН 15
ЗК 5.	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 5, ПРН 15
ЗК 8.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 5, ПРН 15
ЗК 9.	Здатність вчитися і	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ2, АВ3	ПРН 5, ПРН 15

	оволодівати сучасним знаннями.					
ЗК 14.	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ3	ПРН 15
ЗК 17.	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 5, ПРН 15
Спеціальні компетентності (СК)						
СК 3.	Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 5, ПРН 15
СК 12.	Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 5, ПРН 15
СК 13.	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 5, ПРН 15
Спеціальні компетентності (СК) для ОП «Звукорежисура»						
СК 3.	Здатність усвідомлювати художньо-естетичну	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 5, ПРН 15

	природу музичного мистецтва.					
СК 12.	Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 5, ПРН 15
СК 13.	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 5, ПРН 15

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з освітнього компоненту є:

Поточний контроль - це оцінювання засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу під час проведення індивідуальних занять.

Підсумковий (семестровий) контроль – це період підведення підсумків навчальної роботи здобувачів освіти протягом семестру.

Кожний блок змістових модулів має бути обов'язково оцінений. Здобувач освіти повинен позитивно скласти модульний (проміжний) контроль.

Контроль самостійної роботи – дозволяє виявити вміння здобувачів освіти орієнтуватися в інформаційних потоках, працювати з науковими джерелами, підбирати та узагальнювати матеріали, необхідні для вирішення визначеного кола завдань.

Поточний контроль.

Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та здобувачами освіти, управління навчальною мотивацією здобувачів освіти. Поточний контроль здійснюється у процесі вивчення освітнього компоненту з метою виявлення ступеня розуміння здобувачем освіти засвоєного навчального матеріалу та вміння застосовувати його у практичній роботі. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується викладачем – для коригування методів і засобів навчання. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується здобувачем – для планування самостійної роботи. Поточний контроль проводиться з метою діагностики рівня засвоєння матеріалу під час аудиторних занять.

Модульний контроль – є складовою поточного контролю і здійснюється у формі виконання здобувачем освіти модульного контрольного завдання. Проведення модульного контролю знань є обов'язковим контролем якості засвоєння здобувачем освіти теоретичного матеріалу модуля – проводиться з метою систематизації знань. Кожний такий модуль включає бали за поточну роботу на аудиторних заняттях та виконання самостійної роботи.

Модульний контроль має на меті оцінити рівень цілісного бачення здобувачем освіти проблематики завершеної частини освітнього компоненту, сконцентрованої в навчальному модулі та вміння орієнтуватися в теоретичних і практичних питаннях, які визначають зміст даної частини курсу.

Контроль самостійної роботи – дозволяє виявити вміння здобувачів освіти орієнтуватися в інформаційних потоках, працювати з науковими джерелами, підбирати та узагальнювати матеріали, необхідні для вирішення визначеного кола завдань.

Засоби діагностики та критерії оцінювання результатів навчання.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з освітнього компоненту є:

- експрес-опитування;
- презентації виконаних результатів та досліджень;
- есе, доповідь;
- практична робота;
- стандартизовані тести

Форми контролю результатів навчання

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення аудиторних занять і оцінюється сумою набраних балів. При виставленні балів за поточний контроль оцінці підлягають:

- рівень теоретичних знань;
- рівень знань на семінарських заняттях;
- опрацювання навчального матеріалу з освітнього компоненту, передбачений для самостійного засвоєння;
- індивідуальні завдання

Оцінювання поточної діяльності проводиться на кожному занятті при засвоєнні кожної теми змістовного модуля. За поточну навчальну діяльність здобувачам вищої освіти виставляються бали за всі види діяльності, які в кінці вивчення змістового модуля підсумовуються.

Контроль засвоєння змістового модуля проводиться на останніх практичних заняттях вивчення тем.

До контролю модуля допускаються лише ті здобувачі вищої освіти, які виконали всі види робіт, передбачених навчальною програмою (відпрацьовані пропущені заняття тощо).

Форми підсумкового контролю знань здобувачів освіти:

Диференційований залік – 2 семестр

Перелік завдань модульного контролю, критерії їх оцінювання, порядок і час проведення (перескладання/відпрацювання) даного виду контролю визначаються кафедрою, включаються до робочої програми освітнього компоненту й доводяться до відома здобувачів освіти на початку семестру. Графік проведення модульного контролю протягом перших двох тижнів семестру за підписом завідувача кафедрою

Здобувач вищої освіти який за результатами модульного контролю отримав незадовільну оцінку зобов'язаний перескласти відповідний модуль до початку наступного модульного контролю.

Результати модульного контролю знань фіксується в індивідуальному плані здобувача вищої освіти.

Диференційований залік – здобувач вищої освіти вважається допущеним до семестрового диференційованого заліку, якщо він виконав усі види робіт, передбачені навчальним планом, та отримав позитивні бали за кожний змістовий модуль. Теоретичний контроль знань під час проведення диференційованого заліку може проводитись у вигляді відповідей на питання білетів та додаткових питань з тем відповідного модуля, а також усного

вибіркового опитування з питань тем самостійної роботи.

Розподіл балів аудиторна робота, самостійна робота

МОДУЛЬ 1									
Змістовий модуль 1 Т1, Т2, Т3	СР	Змістовий модуль 2 Т4, Т5, Т6, Т7	СР	Змістовий модуль 3 Т8, Т9, Т10	СР	Змістовий модуль 4 Т11, Т12, Т13, Т14, Т15, Т16	СР	МК	Всього
10	5	10	5	10	5	30	5	20	100

Контроль самостійної роботи. Зміст самостійної роботи над конкретною навчальною дисципліною визначається робочою навчальною програмою дисципліни та методичними рекомендаціями викладача.

Основними формами контролю самостійної роботи є:

- виконання науково-дослідних завдань

Оцінювання видів робіт

Вид діяльності здобувача вищої освіти	МОДУЛЬ 1	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Робота на аудиторних заняттях	4	20
Усне опитування тем програми	1	5
Тестування	1	5
Есе	2	10
Практична робота	4	20
Самостійна робота	4	20
Диференційований залік - тестування	1	20
	17	100

Критерії поточного оцінювання знань студентів

опитування, практична робота, тестові завдання	Критерії оцінювання
5	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
4	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні

	помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
3	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
2	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
1	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.

Система нарахування додаткових балів

Додатково можуть отримати протягом семестру до 10 балів:

- За активну участь у науковій діяльності: виступи на наукових конференціях, готують наукові доповіді, беруть участь в їх обговоренні). Дана робота підтверджується сертифікатом, довідкою, виданими тезами, тощо
- За організацію навчальної діяльності у неформальній освіті (участь у вебінарах, курсах професійної підготовки, тренінгах, що має підтверджуючий матеріал).
- За бажанням здобувач освіти може отримати від викладача додаткове індивідуальне завдання для покращення рейтингового балу за модуль. До індивідуального завдання викладач може запропонувати тему з питань: розширення теоретичних базових знань з освітнього компоненту, самостійного аналізу підходів до розв'язання професійних питань, пов'язаних із знаннями з історії, педагогіки, мистецтвознавства, аналізу виконавського та концертного репертуару, комплексного вирішення конкретного фахового завдання, тощо.

Для оцінювання індивідуального завдання для здобувача, викладач повідомляє та/або пропонує тему завдання, встановлює терміни для виконання, роз'яснює систему оцінювання виконання такого завдання.

Здобувач самостійно опрацьовує завдання за усіма етапами роботи та в установлені терміни повинен здати завдання.

Оцінювання індивідуального завдання

Оцінка в балах	Критерії оцінювання
10	Завдання виконано в установлені терміни. Здобувач вищої освіти здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з заданої проблеми,

	проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати презентацію, аналізувати факти, робити висновки.
9	Завдання виконано в установлені терміни. Здобувач вищої освіти здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з заданої проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати презентацію, аналізує факти із незначними помилками, робити висновки.
8	Завдання виконано в установлені терміни. Здобувач вищої освіти здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з заданої проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати презентацію, аналізує факти із незначними помилками, у висновках є не точності.
7	Завдання виконано в установлені терміни. Здобувач вищої освіти висловлює власне ставлення до альтернативних міркувань з заданої проблеми із помилками, намагається самостійно та аргументовано викладати презентацію, але при цьому робить помилки, аналізує факти із незначними помилками, у висновках не притримується логічної послідовності
6	Завдання виконано із запізненням щодо установлених термінів. Здобувач вищої освіти намагається висловити власне ставлення до міркувань із заданої проблеми, допускає значні помилки, намагається аргументовано викласти матеріал, але при цьому робить грубі помилки, аналізує факти із суттєвими помилками, у висновках не притримується логічної послідовності.
5	Завдання виконано із запізненням щодо установлених термінів. Здобувач вищої освіти намагається висловити власне ставлення до міркувань із заданої проблеми, допускає значні помилки, робота зроблена не самостійно, аналізує факти із суттєвими помилками, у висновках не притримується логічної послідовності.
4	Завдання виконано із запізненням щодо установлених термінів. Здобувач вищої освіти намагається висловити власне ставлення до міркувань із заданої проблеми, допускає значні помилки, робота зроблена не самостійно, не може проаналізувати викладений матеріал, у встановлених фактах робить помилки, у висновках не притримується логічної послідовності.
3	Завдання виконано не вчасно. Здобувач вищої освіти намагається висловити власне ставлення до заданої проблеми, допускає грубі помилки, робота зроблена не самостійно, не може проаналізувати викладений матеріал, у встановлених фактах робить суттєві помилки, не може викласти висновки заданої проблеми.
2	Завдання виконано не вчасно. Здобувач вищої освіти складно висловити власне ставлення до заданої проблеми, допускає грубі помилки, робота зроблена не самостійно, не може проаналізувати матеріал, не може викласти факти за темою, плутає термінологію не може викласти висновки заданої проблеми.
1	Завдання виконано не вчасно. Здобувач вищої освіти не може викласти власне ставлення до заданої проблеми, робота зроблена не самостійно, викладений матеріал має грубі, суттєві помилки, не може навести приклади за темою роботи, плутає термінологію висновки заданої проблеми відсутні.

В разі якщо при врахуванні додаткових балів сума балів за модуль (семестр) буде перевищувати 100 балів, результати успішності буде дорівнювати 100.

Оцінювання завдання самостійної роботи.

Контроль самостійної роботи. Засоби контролю самостійної роботи та методика його проведення обираються викладачем освітнього компоненту. Контроль самостійної роботи має відповідати вимогам об'єктивності, оперативності та систематичності, рівнем засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу, вміння використовувати теоретичні знання в практичній діяльності, також включає в себе самоконтроль з боку здобувача освіти.

Завдання цього виду контролю спрямовані на:

- розвиток пізнавальних здібностей та творчої ініціативи здобувачів освіти
- виховання самостійності, відповідальності та організованості
- формування самостійного мислення, здібностей до саморозвитку, самоудосконалення та самореалізації
- опанування здобувачем освіти елементів методики наукових досліджень
- підготовка до семінарських занять

Підсумкова кількість балів, набрана здобувачем освіти за виконання чотирьох завдань самостійної роботи, також є однією із складових поточної успішності здобувачів освіти з освітнього компоненту.

Здобувач освіти може набрати **максимум 20 балів** за виконання усіх видів самостійної роботи під час вивчення того чи іншого модуля. Кожне завдання самостійної роботи оцінюється за шкалою **від 1 до 5 балів**.

Основними формами контролю самостійної роботи є:

- виконання науково-дослідних завдань
- рефлексивний контроль
- індивідуальні співбесіди
- колоквиум

Оцінка в балах	Критерії оцінювання
5	Оцінюється робота здобувача освіти, який в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко опрацьовує теоретичний матеріал вільно володіє термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки. В повному об'ємі оволодів завданням. У підготовці до самостійної роботи вивчає методичну та
4	Оцінюється робота здобувача освіти, який достатньо володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, опрацьовує теоретичний матеріал, володіє термінологією, але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки. В повному об'ємі оволодів завданням змістового модуля.
3	Оцінюється робота здобувача освіти, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки

2	Оцінюється робота здобувача освіти, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово, без аргументації та обґрунтування викладає окремі питання, не розкриває зміст завдань.
1	Завдання практично не виконане, здійснені лише окремі необхідні дії, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення.

Оцінювання есе:

Оцінюється актуальність, сучасність тематики есе. Визначається новизна, тобто що нового, раніше невідомого, укладачі привнесли у досліджувану тему.

Оцінка в балах	Критерії оцінювання
5	Повна змістовна робота, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування володіння методологією дослідження
4	Робота досить повна, але є деякі неточності, пов'язані з використанням методології дослідження
3	Робота не повна, є суттєві неточності, пов'язані з використанням методології дослідження
2	Робота неповна, поверхневий виклад матеріалу, відсутність аналітичних висновків
1	Короткий поверхневий виклад матеріалу

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Диференційований залік

Здобувач освіти допускається до модульного контролю знань у вигляді диференційованого заліку, якщо за поточний контроль **мінімальна кількість балів становить 17 балів, максимальна кількість балів – 80 балів**

Оцінювання диференційованого заліку відбувається **за 20-бальною шкалою**.

За результатами семестру здобувач вищої освіти отримує підсумкову оцінку **за 100-бальною** шкалою, яка розраховується як середньо зважене оцінок: за змістові модулі, самостійну роботу та диференційований залік.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю Семестровий диференційований залік.

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути:

- усне та/або письмове опитування;
- тестування.

**Критерії семестрового оцінювання знань здобувачів вищої освіти
диференційований залік
Шкала оцінювання**

Критерії оцінювання	бали модульного контролю знань диф.залік
<p style="text-align: center;">відмінно</p> <p>повністю розкрито зміст матеріалу, продемонстровано здатність диференціювати найважливіші поняття з освітнього компоненту, аналізувати теоретичний матеріал. Питання тестового контролю розкрито логічно та послідовно. Фактичні помилки відсутні. Здобувач вищої освіти набрав відповідну кількість балів (91% – 100%), вчасно і ґрунтовно виконав усі завдання.</p>	15 – 20
<p style="text-align: center;">дуже добре</p> <p>розкрито зміст питань під час заліку або іспиту, продемонстровано здатність диференціювати найважливіші поняття з освітнього компоненту, яка вивчається. Питання тестового контролю розкрито логічно та послідовно. Здобувач вищої освіти набрав відповідну кількість балів (81% – 90%), повністю володіє теоретичним матеріалом, вчасно виконав усі завдання з 1-2 помилками.</p>	12 – 14
<p style="text-align: center;">добре</p> <p>виконано більше, ніж 60% завдань. Виклад теоретичного матеріалу недостатньо логічний та послідовний. Фактичні помилки – 3–4, здобувач вищої освіти набрав відповідну кількість балів (71% – 80%), тестові завдання під час підсумкового контролю виконано майже повністю.</p>	8 – 11
<p style="text-align: center;">задовільно</p> <p>виконано 50% обсягу завдань, здобувач вищої освіти недосконало диференціює теоретичний матеріал. Аналіз питань практично відсутній. Фактичні помилки – більше 4. Здобувач вищої освіти набрав відповідну кількість балів (61% – 70%) з екзаменаційних питань, не повністю виконав завдання на заліку або іспиту.</p>	5 – 7
<p style="text-align: center;">достатньо</p> <p>виконано менше, ніж 40% завдань за обсягом, здобувач вищої освіти погано диференціює теоретичний матеріал. Аналіз питань відсутній. Фактичні помилки – більше 6. Здобувач вищої освіти набрав відповідну кількість балів (51% – 60%) з питань освітнього компоненту, не виконав декілька з пропонованих тестових завдань.</p>	2 – 4
<p style="text-align: center;">не задовільно</p> <p>виконано 20% завдань заліку або іспиту, здобувач вищої освіти не здатний диференціювати теоретичний матеріал. Аналіз питань відсутній. Здобувач вищої освіти набрав відповідну кількість балів (25% – 50%). Фактичні помилки – 10 і більше, не виконав завдання на екзамені або заліку. Рекомендовано повторне вивчення матеріалу, з наступним перескладанням екзамену або заліку.</p>	1

Модуль вважається складеним, якщо здобувач вищої освіти набрав *від 60 до 100 балів*.

Загальний рейтинг з модуля (освітнього компоненту) *не перевищує 100 балів*.

Сума балів, накопичених здобувачем вищої освіти за виконання всіх видів поточних навчальних завдань (робіт) на індивідуальних заняттях та на підсумковому модульному контролі знань, свідчить про ступінь оволодіння ним програмою освітнього компоненту. Протягом вивчення модулю здобувачі вищої освіти можуть набрати від 0 до 100 балів, що переводиться у національну шкалу оцінювання і відповідно у шкалу ECTS. Кількість балів відповідає певному рівню засвоєння освітнього компоненту.

Сума балів(R)	Шкала ECTS	Національна 5-ти бальна шкала	Визначення
90-100	A	5	відмінно
82-89	B	4	дуже добре
74-81	C		добре
64-73	D	3	задовільно
60-63	E		достатньо
35-59	FX	2	не задовільно з можливістю повторного перескладання
0-34	F		не задовільно з обов'язковим повторним вивченням

Відвідування є важливим компонентом курсу з огляду на складність дисципліни, яка вивчається на 1 курсі, коли студент ще не вповні володіє всім обсягом потрібної його контекстної інформації. У випадку наявності довідки від лікаря призначається відпрацювання занять в інший час за індивідуальною програмою. За умови дистанційного навчання важлива присутність студента під час онлайн-зустрічей у Google-Meet.

Запізнення є не припустимими.

Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри протягом тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи студента повідомить його про своє рішення.

Перескладання роботи здобувачів вищої освіти можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви у письмовій формі.

Програма освітнього компоненту

Модуль 1

Змістовний модуль 1. Історичне значення масових свят та обрядів в культурі народів світу

Тема 1. Значення свят і обрядів у відродженні української національної культури. Соціальна суть та функції масових свят і обрядів

- Зміст дисципліни: історія розвитку масових свят та обрядів від первіснообщинного ладу до наших днів; аналіз свят та обрядів на різних періодах історичного розвитку; ознайомлення зі святковими звичаями інших народів; вивчення календарних свят та обрядів України, трудових, сімейно– побутових свят в системі народної обрядовості.

- Свято – багатофункціональне суспільне явище, яке відображає життя кожної людини й суспільства в цілому. Громадський публічний характер свята, що проводиться в різних масштабах (світу, континенту, держави, адміністративної чи етнографічної одиниці, виробничого чи навчального колективу).
- Основні риси, що створюють святковість як особливий стан людини під впливом конкретного свята.
- Функції свята: компенсаторна, комунікативна, виховна. Основні риси свята.
- Традиція як сукупність елементів соціальної й культурної спадщини, що передаються від покоління до покоління в суспільстві впродовж тривалого часу. Основні форми реалізації традиції: звичай, свято і обряд.
- Звичай як сукупність правил поведінки людей, що склались у процесі їхнього співжиття, увійшли в звичку, побут, свідомість.
- Обряд — особлива колективна символічна дія, яка призначена для того, щоб наочно–образними засобами оформити й відзначити важливі події суспільного і особистого життя.
- Ритуал як різновид звичаю або традиції, обрядова церемонія демонстративного характеру, що здійснюється в урочистій обстановці з метою передачі людям певних соціальних почуттів.

Тема 2. Обрядове походження масових свят. Зоофагічні обряди.

Первісні обрядові дійства як основа виникнення традиційних свят. Культ природи та стихій у прадавніх святах. Поняття "тотемізм", "фетишизм". Мисливські "танці" як імітація рухів тварин, маскування та рядження. Ритуали в структурі зоофагічних свят.

Тема 3. Дохристиянські вірування слов'ян. Поклоніння сонці, воді, землі. Головні дохристиянські боги.

Виникнення системи антропоморфних божеств у давніх слов'ян (Перун, Ярило, Сварог, Хорс, Стрибог, Симаргл, Дажбог, Мокош, Велес ін.), влаштування свят на їхню честь. Формування святкових циклів, пов'язаних з підготовкою до посіву та догляду за урожаєм (зимовий та весняно–літній) та збором урожаю (літній та осінній).

Змістовний модуль 2. Трансформація свят та обрядів в різні історичні епохи.

Тема 4. Масові свята Античного світу. Свята Стародавньої Греції.

- Міфологічна основа свят Давньої Греції. Втілення ідеалу фізичної та духовної гармонії у давньогрецьких святах.
- Діонісії – взірць давньогрецького свята.
- Виникнення комедії і трагедії.

Тема 5. Масові свята Античного світу. Свята Стародавнього Риму.

- Політика Давньоримської імперії та її втілення в масових святах. «Хліба і

- видовищ!» – гасло масових давньоримських свят. Фесценіни, ателлани, вистави «мім» – специфіка запозичення іноземної видовищної культури.
- Навмахії, гладіаторські бої, поєдинки звіроборців, стравлювання диких звірів – улюблені видовища давніх римлян.
  - Свято «Сатурналії» як вияв рівності усіх верств населення Давнього Риму.

Тема 6. Свята епохи Середньовіччя та Ренесансу. Іспанська корида.

- Подвійний характер масових свят та обрядів епохи Середньовіччя і Ренесансу в країнах Західної Європи. Існування й боротьба двох груп свят: офіційних і народних. Основні види офіційних свят: театралізовані процесії, придворні карнавали, рицарські турніри, кориди, містерії. Особливості проведення масових офіційних міських свят. Придворні свята. Театралізовані свята на воді.
- Сміхове начало народних свят та обрядів: народні гуляння, карнавали (соті, свята дурнів, блазнівські пародійні вистави, свята віслюків, маскаради ін.). Участь жонглерів, буфонів, гістріонів, шпільманів в народних масових святах. Суспільно-політичне спрямування влаштування народних свят.

Тема 7. Слов'янські свята епохи феодалізму.

- Дві групи свят та обрядів в Росії доби феодалізму. Боротьба релігії та влади проти народних свят. Роль скоморохів в розвитку народних свят та обрядів.
- Організація масових свят силами здобувачів вищої освіти Києво-Могилянської академії. Специфіка студентських вистав різдвяного та великоднього циклу, міраклів, мораліте, інтермедій, рекреацій, історичних драм. Становлення та розвиток шкільного театру.

Змістовний модуль 3. Народні витоки українських дореволюційних свят.

Тема 8. Народно-календарні свята осіннього циклу. Народно-календарні свята зимового циклу.

- Різдвяний цикл свят
- Народні вистави різдвяного циклу («Вертеп», «Коза», «Маланка»).
- Новорічна обрядовість («засівання», «водіння кози», парубоча «Маланка», дівоча «Маланка»).

Тема 9. Весняні народно-календарні свята.

Свято Масляної як перехідне зимово-осіннє свято.

Закликання весни. Весняне дійство — хороводи та ігрища при розпаленому багатті.

Зміст і характер веснянок. Ігрові хороводні веснянки (кругові, ключові).

Тема 10. Літні народно-календарні свята. Трійця. Народне театралізоване дійство на свято Івана Купала

- Обряд «завивання вінків» у Зелений четвер. Ворожіння дівчат при

розвиванні вінків (неділя). Обряди водіння «тополі», «Куста». Клечальна субота. Вірування в чудодійні властивості Троїцького зілля. Клечальна неділя, або п'ятидесятниця.

- Тиждень після Трійці – русальний. Образ русалок в народній уяві. Четвер – Русалчин Великдень. Звичаї, обряди, вірування, повір'я, пов'язані із цим днем. Обереги від русалок (полин, любисток). Обряд «проводи русалок». Духова субота – день поминання потопельників і малих нехрещених дітей.
- Заговини на Петрівку. Перший понеділок Петрівки – похорони Ярила. Обряд «гонити шуліку».

Змістовний модуль 4. Система свят і обрядів.

Тема 11. Трудові свята та обряди.

- Свято першої борозни.
- Свято першого снопа. Обжинки. Обряд завивання спасової бороди (перепелиця, коза). Виготовлення «квітки» – (п'ять або шість невеличких снопиків, сплетених разом).
- Ворожіння на майбутній врожай. Виконання обжинкових пісень, які славили працелюбність трударів. Обряд зустрічі женців.

Тема 12. Сімейно–побутові свята та обряди.

- Родинна обрядовість. Народини. Хрестини. Ім'я наречення.
- Родильна обрядовість – складова сімейної обрядовості; сукупність звичаїв та обрядових дій, спрямованих на створення сприятливого психологічного настрою для породіллі, прийому родів та вшанування породіллі й новонародженого.
- Три цикли обрядів – передродові, власне родильні і післяродові.
- Роди (пологи, злоги, народини, родиво). Оберегові і магічні обряди.
- Ім'я наречення – давній звичай, пов'язаний з вибором імені для новонародженого. Форми вибору імені. Два види про відування породіллі: одвідки та родини.
- Хрестини – комплекс обрядових дій, спрямованих на прилучення дитини до сім'ї, общини і християнського світу. Важлива роль кумів в обряді хрестин. Гостини. Обряд «розбивання горщика з кашею».
- Зливки (зливання, обмивання, полити руки) — обряд очищення баби–повитухи й породіллі. Пострижини – традиційне відзначення річниці від дня народження дитини. Обряд пострижин.

Тема 13. Весільна обрядовість. Передвесільна обрядовість: запити, сватання, умовини, оглядини, заручини, бгання короваю, запросини і дівич–вечір.

- До передвесільного періоду входить: запити, сватання, умовини, оглядини, заручини, бгання короваю, запросини і дівич–вечір.
- Дошлюбне спілкування. Найпоширеніші форми дошлюбного спілкування – вулиці, забави, годенки, вечорниці, досвідки та посиденьки.

- Атрибути сватання, а також символічні знаки згоди в різних регіонах – піднесення хустки, пов'язування рушника, обмін хлібом, розламування хліба, піднесення води сватачеві, частування сватів; знаками відмови – піднесення гарбуза, повернення хліба тощо.
- Коровайний обряд. Найбільш поширені форми весільного хліба. Обряд «брання» барвінку. Дівич–вечір – кульмінація передшлюбних дійств.

Тема 14. Весільна обрядовість.

- Власне весілля: виряджання до шлюбу, зустріч з батьками після шлюбу, посад, покривання, поділ короваю, обдарування, посаду молодих, розплітання коси, розподілу короваю, перевезення посагу, комори. Вінчання.
- Власне весілля складалося із виряджання до шлюбу, зустріч з батьками після шлюбу, посад, покривання, поділ короваю, обдарування, посаду молодих, розплітання коси, розподілу короваю, перевезення посагу, комори.
- Обрядодійства головного весільного дня. Схема подвійного кола руху почту нареченого: з дому нареченого – в дім нареченої – разом до церкви – в дім нареченої – повернення до свого дому – знову з почтом зі свого дому – в дім молодої – назад у свій дім з дружиною.

Тема 15. Після весільна обрядовість.

Після весільна обрядовість: обмивання молодих, Perezva, цигани, рядження, обряди хлібин, свашин, гостин.

- Обрядодії «митвини», «биття каші». Обов'язковий компонент весілля в молодого – участь ряджених. Частування весільного роду нареченої – закінчує власне весільний цикл.
- Післявесільна обрядовість (покалячини, хлібини, честь, дякування, розхідний борщ, свашини, гостини тощо).

Тема 16. Національно-державні свята.

Система свят і обрядів України, що торкаються різних сторін життєдіяльності людини, різних вікових категорій.

Структура освітнього компоненту

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				Заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		Лекції	Практичні	Самостійна робота		Лекції	Практичні	Самостійна робота
1	2	3	4	5	6		7	
Модуль 1								

Змістовний модуль 1. Історичне значення масових свят та обрядів в культурі народів світу								
Тема 1. Значення свят і обрядів у відродженні української національної культури. Соціальна суть та функції масових свят і обрядів	6	1		5	6			6
Тема 2. Обрядове походження масових свят. Зоофагічні обряди.	5	1		4	5			5
Тема 3. Дохристиянські вірування слов'ян. Поклоніння сонці, воді, землі. Головні дохристиянські боги.	5	2		3	5	1		4
Поточний контроль знань								
Разом за змістовим модулем 1	16	4		12	16	1		15
Змістовний модуль 2. Трансформація свят та обрядів в різні історичні епохи								
Тема 4. Масові свята Античного світу. Свята Стародавньої Греції.	5	1		4	5	1		5
Тема 5. Масові свята Античного світу. Свята Стародавнього Риму.	5	1		4	5			4
Тема 6. Свята епохи Середньовіччя та Ренесансу. Іспанська корида.	5	1		4	5	1		5
Тема 7. Слов'янські свята епохи феодалізму.	5	1		4	5			4
Поточний контроль знань								
Разом за змістовим модулем 2	20	4		16	20	2		18
Змістовний модуль 3. Народні витоки українських дореволюційних свят.								
Тема 8. Народно-календарні свята осіннього циклу. Народно-календарні свята зимового циклу.	6	2	2	2	6		1	5
Тема 9. Весняні народно-календарні свята	6	1	2	3	6			6
Тема 10. Літні народно-календарні свята. Трійця. Народне театралізоване дійство на свято Івана Купала.	6	1	2	3	6		1	5
Поточний контроль								
Разом за змістовим модулем 3	18	4	6	8	18		2	16
Змістовний модуль 4. Система свят і обрядів.								
Тема 11. Трудові свята та обряди.	6	1		5	6			6
Тема 12. Сімейно-побутові свята та обряди.	6	2		4	6		1	5
Тема 13. Весільна обрядовість. Передвесільна обрядовість: запити, сватання, умовини, оглядини, заручини, бгання короваю, запросини і дівич-вечір.	6	2	2	2	6		1	6
Тема 14. Весільна обрядовість.	6	1	2	3	6			5
Тема 15. Після весільна обрядовість.	6	1		5	6			6
Тема 16. Національно-державні свята.	6	1	2	3	6	1		5
Модульний контроль. Диференційований залік								
Разом за змістовим модулем 4	36	8	6	22	36	1	2	33
Разом за модулем 1	90	20	12	58	90	4	4	82
ВСЬОГО:	90	20	12	58	90	4	4	82

7. Аудиторна робота (лекційні, практичні заняття)

Аудиторна робота	денна форма		заочна форма	
	лекц.	практ.	лекц.	практ.
Тема 1. Значення свят і обрядів у відродженні української національної культури. Соціальна суть та функції масових свят і обрядів	1			
Тема 2. Обрядове походження масових свят. Зоофагічні обряди.	1			
Тема 3. Дохристиянські вірування слов'ян. Поклоніння сонці, воді, землі. Головні дохристиянські боги.	2		1	
Тема 4. Масові свята Античного світу. Свята Стародавньої Греції.	1		1	
Тема 5. Масові свята Античного світу. Свята Стародавнього Риму.	1			
Тема 6. Свята епохи Середньовіччя та Ренесансу. Іспанська корида.	1		1	
Тема 7. Слов'янські свята епохи феодалізму.	1			
Тема 8. Народно-календарні свята осіннього циклу. Народно-календарні свята зимового циклу.	2	2		1
Тема 9. Весняні народно-календарні свята	1	2		
Тема 10. Літні народно-календарні свята. Трійця. Народне театралізоване дійство на свято Івана Купала.	1	2		1
Тема 11. Трудові свята та обряди.	1			
Тема 12. Сімейно-побутові свята та обряди.	2			1
Тема 13. Весільна обрядовість. Передвесільна обрядовість: запити, сватання, умовини, оглядини, заручини, бгання короваю, запросини і дівич-вечір.	2	2		1
Тема 14. Весільна обрядовість.	1	2		
Тема 15. Після весільна обрядовість.	1			
Тема 16. Національно-державні свята.	1	2	1	
ВСЬОГО:	20	12	4	4

8. Самостійна робота

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин	
	денна форма	Заочна форма
Тема 1. Значення свят і обрядів у відродженні української національної культури. Соціальна суть та функції масових свят і обрядів	5	6
Тема 2. Обрядове походження масових свят. Зоофагічні обряди.	4	5
Тема 3. Дохристиянські вірування слов'ян. Поклоніння сонці, воді, землі. Головні дохристиянські боги.	3	4
Тема 4. Масові свята Античного світу. Свята Стародавньої Греції.	4	5
Тема 5. Масові свята Античного світу. Свята Стародавнього Риму.	4	4
Тема 6. Свята епохи Середньовіччя та Ренесансу. Іспанська корида.	4	5
Тема 7. Слов'янські свята епохи феодалізму.	4	4

Тема 8. Народнo-календарні свята осіннього циклу. Народнo-календарні свята зимового циклу.	2	5
Тема 9. Весняні народнo-календарні свята	3	6
Тема 10. Літні народнo-календарні свята. Трійця. Народне театралізоване дійство на свято Івана Купала.	3	5
Тема 11. Трудові свята та обряди.	5	6
Тема 12. Сімейно–побутові свята та обряди.	4	5
Тема 13. Весільна обрядовість. Передвесільна обрядовість: запити, сватання, умовини, оглядини, заручини, бгання короваю, запросини і дівич–вечір.	2	6
Тема 14. Весільна обрядовість.	3	5
Тема 15. Після весільна обрядовість.	5	6
Тема 16. Національно-державні свята.	3	5
ВСЬОГО:	58	82

Завдання для самостійної роботи:

- опрацювання літератури і написання рефератів за поданими темами;
- розробка схем;
- опис свят, обрядів;
- аналіз свят;
- дослідження та запис звичаїв, обрядів, вірувань, повір'їв тощо свят календарного циклу (за місцем проживання);
- дослідження та запис обрядів, звичаїв, вірувань, повір'їв, народних прикмет сімейно–побутових, трудових, дитячих, молодіжних свят в системі традиційної народної обрядовості.

Питання до диференційованого заліку:

1. Значення свят і обрядів у відродженні української національної культури.
2. Соціальна суть та функції масових свят і обрядів
3. Обрядове походження масових свят.
4. Зоофагічні обряди.
5. Дохристиянські вірування слов'ян.
6. Поклоніння сонці, воді, землі.
7. Головні дохристиянські боги.
8. Масові свята Античного світу.
9. Свята Стародавньої Греції.
10. Масові свята Античного світу.
11. Свята Стародавнього Риму.
12. Свята епохи Середньовіччя та
13. Свята епохи Ренесансу.
14. Іспанська корида.
15. Слов'янські свята епохи феодалізму.
16. Народнo-календарні свята осіннього циклу.
17. Народнo-календарні свята зимового циклу.
18. Весняні народнo-календарні свята

19. Літні народно-календарні свята.
20. Народне театралізоване дійство на свято Івана Купала.
21. Трудові свята та обряди.
22. Весільна обрядовість. Передвесільна обрядовість: запити, сватання, умовини, оглядини, заручини, бгання короваю, запросини і дівич-вечір.
23. Весільна обрядовість.
24. Після весільна обрядовість.
25. Національно-державні свята.

9. Методи навчання

За джерелом передачі та сприймання навчальної інформації:

Словесні методи:

- лекція;

Наочні:

- -перегляд практичного матеріалу;
- -фото демонстрація;
- -відео показ;
- -аналіз практичного матеріалу.

За дидактичною метою:

- методи усного викладу знань;
- закріплення навчального матеріалу;
- самостійної роботи учнів з осмислення й засвоєння нового матеріалу;
- перевірки та оцінювання знань, умінь і навичок.

10. Методичне забезпечення

- Навчальна програма з дисципліни «Історія свят та обрядів»;
- тексти лекцій;
- база фото та відео матеріалів;
- завдання до самостійної роботи;
- питання до модульного контролю – диференційованого заліку.

11. Рекомендована література

Основна

1. Бацінко О. А. Традиційне свято в духовній культурі сучасного суспільства. – Актуальні проблеми сучасної науки в дослідженнях молодих учених, курсантів та здобувачів вищої освіти: тези доп. Всеукр. наук.-практ. конф.(м. Вінниця, 17 травн. 2023 р.).–Вінниця: ХНУВС, 2023.–С. 62-64, 2023.
2. Бегас Н. Фольклорна спадщина поділля зимової календарної обрядовості як основа національних мистецьких цінностей. – 2024.
3. Білінський В. Б. Україна-Русь. – Кн. 1: Споконвічна земля. – К.: Вид-во ім. О. Теліги, 2013. – 384 с.
4. Боян-Гладка С. П., Лапчак А. Я. ХРИСТИЯНСЬКА ТРАДИЦІЙНА ОСНОВА РАННЬОВЕСНЯНОГО КАЛЕНДАРЯ УКРАЇНЦІВ

- ЗАХІДНОГО ПОДІЛЛЯ //The XII International Science Conference «Topical tendencies of science and practice», December 07–10, 2021, Edmonton, Canada. 601 p. – 2021. – С. 169.
5. Борисенко В. К. Сімейна обрядовість українців ХХ–початку ХХІ століття / В. К. Борисенко : [голов. ред. Г.Скрипник]. – К. : НАН України, ІМФЕ, 2016. – 256 с.
  6. Босий О. Г. Міф, символ, орнамент [Текст] : історія, символіка та композиція укр. орнаментики : [метод. посіб.] / Олександр Босий ; Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В.Винниченка, Нац. музей архіт. та побуту України. - Вінниця : Данилюк В. Г., 2011. - 119 с.
  7. Волкова Л. Л. МОДЕРНІЗАЦІЯ ОБРЯДОВОЇ КУЛЬТУРИ В КОНТЕКСТІ СОЦІОКУЛЬТУРНОГО ДИСКУРСУ //РОЗДІЛ 1 СЦЕНІЧНЕ МИСТЕЦТВО: ІСТОРИЧНИЙ РАКУРС ТА ПРАКТИЧНИЙ ДОСВІД. – 2023. – С. 312.
  8. Воропай О. Звичаї нашого народу. Етнографічний нарис. Мюнхен, 1958. 310 с. 14 червня 2022 р. URL: https://svit.in.ua/kny/voropaj/znn_t1.pdf (дата звернення: 14.06.2022).
  9. Горелов М. Є. Українська етнічна нація [Текст] / Микола Горелов, Олександр Моця, Олег Рафальський. - К. : Еко-продакшн, 2012. - 174, [16] с.
  10. Дубровіна І. В. КАЛЕНДАРНО-ОБРЯДОВІ СВЯТА ТА РОЗВАГИ ЯК СКЛАДОВА ІГРОВОГО ДОЗВІЛЛЯ У ФОНДАХ НБУВ //Молодий вчений. – 2022.
  11. Енциклопедія історії України: Україна—Українці. – Кн. 2 / Редкол.: В. А. Смолій (голова редкол.), Г. В. Боряк (заст. голови), Я. В. Верменич, В. Ф. Верстюк, С. В. Віднянський, В. М. Даниленко, Л. О. Зашкільняк, С. В. Кульчицький (заст. голови), О. Є. Лисенко, О. П. Реєнт, О. С. Рубльов (відп. секр.), О. П. Толочко, О. А. Удод, Л. Д. Якубова, О. В. Ясь. НАН України. Інститут історії України. – К.: "Наукова думка", 2019. – 842 с.
  12. Енциклопедія історії України: Додатковий том. – Кн. 1: А–Я / Редкол.: В. А. Смолій (голова редкол.), Г. В. Боряк (заст. голови), Я. В. Верменич, В. Ф. Верстюк, С. В. Віднянський, В. М. Даниленко, Л. О. Зашкільняк, С. В. Кульчицький (заст. голови), О. Є. Лисенко, О. П. Реєнт, О. С. Рубльов (відп. секр.), О. П. Толочко, О. А. Удод, Л. Д. Якубова, О. В. Ясь. НАН України. Інститут історії України. – К.: "Наукова думка", 2021. – 773 с.
  13. Етнографічний образ сучасної України. Корпус експедиційних фольклорно- етнографічних матеріалів. Т.6. Календарна обрядовість / [голов. ред.. Г.Скрипник] ; НАН України. – К. : ІМФЕ ім. М.Т.Рильського, 2016. – 400 с.
  14. Ковальчук Н. Обрядове дійство в контексті сучасних інтеграційних процесів (за матеріалами традиційної календарної обрядовості) / Н. Ковальчук // Матеріали до української етнології. Щорічник. Збірник наукових праць / [голов. ред. Г.А.Скрипник]. – К. : ІМФЕ ім. М.Т.Рильського НАН України, 2011. – Вип. 10(13). – 388 с. – С. 212–219.
  15. Козлова Л. Б. МОРАЛЬНО-ЕСТЕТИЧНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДІ НА ТРАДИЦІЯХ НАРОДНОГО КАЛЕНДАРЯ //EDITORIAL BOARD. – 2022.

- С. 474.
- 16.Краснянська Н. Традиційна рослинна символіка українських свят осені та початку зими / Н. Краснянська, Н. Громова // Етнічна історія народів Європи. Збірник наукових праць. – К., 2012. – Вип. 38. – С. 45–48.
  - 17.Красіков М. М. Що і коли святкувати дослідникам традиційної народної культури в Україні? : дис. – Національний технічний університет" Харківський політехнічний інститут", 2022.
  - 18.Крипчук М. В. Конспект лекцій з дисципліни «Історія свят та обрядів» / уклад. М. В. Крипчук; Луган. держ. ін-т культури і мистецтв. – Луганськ : Вид-во ЛДІКМ, 2010. – 156 с.
  - 19.Кузьменко Т. Г. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ СВЯТКОВОЇ КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ ПІД ВПЛИВОМ РЕВОЛЮЦІЇ ГІДНОСТІ //Редакційна колегія: ЮС Сабадаш, доктор культурології, професор (голова), СВ Янковський, кандидат філософських наук, доцент. Затверджено на засіданні кафедри культурології та інформаційної діяльності (протокол № 5 від 12.11. 2021). – 2021. – С. 125.
  - 20.Куцак, Світлана. "ВІДРОДЖЕННЯ ТРАДИЦІЙНИХ МАСОВИХ СВЯТ В УКРАЇНІ." 137.
  - 21.Кушнір В. Г. Нариси традиційної культури українців Одещини (Миколаївський район) [Текст] / Кушнір В. Г., Петрова Н. О., Поломарьов В. М. ; Упр. освіти і науки Одес. обл. держ. адмін. [та ін.]. - О. : СМІЛ, 2010. – 359
  - 22.Макарчук С. Загальні принципи етнографічного районування України / С. Макарчук / Матеріали до української етнології. Збірник наукових праць. – Вип. 13 (16). – [гол. ред. Г. Скрипник] ; НАНУ ІМФЕ ім. М.Т.Рильського. – К., 2014. – 268 с. – С. 25–32.
  - 23.Новосад М. Г. ТРАДИЦІЙНІ КУЛЬТИ В СУЧАСНИХ ХРИСТІЯНСЬКИХ СВЯТАХ //ІНФОРМАЦІЙНО-КУЛЬТУРНИЙ ПРОСТІР. – С. 180.
  - 24.Плохій С. Українська Клію: Нариси про історію, істориків та пам'ять. 2-е вид. – Київ: ТОВ "Видавництво "Клію"", 2022. – 352 с.
  - 25.ПРУС Т. ЗБЕРЕЖЕННЯ ТРАДИЦІЙНИХ СВЯТ ТА ОБРЯДІВ ЯК ФУНДАМЕНТУ ДУХОВНОЇ КУЛЬТУРИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ (НА МАТЕРІАЛАХ СХІДНОГО ПОДІЛЛЯ) //Редакційна колегія. – 2021. – С. 210.
  - 26.Сорочинська С. МОРАЛЬНО-ЕСТЕТИЧНИЙ ВПЛИВ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНО-ПІСЕННОЇ КАЛЕНДАРНОЇ ОБРЯДОВОСТІ НА СВІДОМІСТЬ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ //Рекомендовано до друку вченою радою Комунального закладу вищої освіти «Барський гуманітарно-педагогічний коледж імені Михайла Грушевського»(протокол № 5 від 24 червня 2024 року). – 2024. – С. 185.
  - 27.Sorochuk L. ФУНКЦІОНУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЕТНОКУЛЬТУРНОЇ ТРАДИЦІЇ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ І ЗАГРОЗ //Українознавчий альманах. – 2021. – Т. 29. – С. 164-170.
  - 28.Стародуб О. В. Свято Івана Купала, як символ української ідентичності. –

2023.

29. Стішова Н. С. Календарні свята осіннього циклу в звичаєво-обрядовій культурі українців (XX – початок XXI століття) // Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук // Київ, 2017. – 242 с.
30. Чебанюк О.Ю. УКРАЇНА, ДЕРЖАВА: КАЛЕНДАРНІ ОБРЯДИ [Електронний ресурс] // Енциклопедія історії України: Україна—Українці. Кн. 1 / Редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. НАН України. Інститут історії України. - К.: В-во «Наукова думка», 2018. - 608 с.

Допоміжна

1. Білан М С. Український стрій [Текст] : навч. посіб. для вищих і серед. навч. закл. / М. С. Білан, Г. Г. Стельмащук ; Інститут народознавства НАН України, Львівська академія мистецтв. Науково-дослідний центр. - Л. : Фенікс, 2000. - 328 с.
2. Бичкова, Л. Колористична культура античного світу: навч.метод. посіб. / Л.Бичкова. – К., 2003.
3. Борисенко В.К. традиції і життєдіяльність етносу: на матеріалах святково-обрядової культури українців, Київ, Унісерв, 2000. 191с.
4. Борисенко В.К. Українське весілля: Традиції і сучасність. – К.: ВД «Стилос», 2010.- 136с.
5. Булашев Г. Український народ у своїх легендах, релігійних поглядах та віруваннях : космогонічні народні погляди та вірування / Г. Булашев. – К. : Довіра, 1992. – 416 с.
6. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) /Уклад. і голов. ред. В.Т.Бусел.- К.; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2005.- 1728с.
7. Вінець / В.Т. Скуратівський. -К.: Вид-во УСГА, 1994. -232 с.: іл
8. Воропай, О. Звичаї нашого народу: етнографічний нарис: в 2 т. /О. Воропай. – К., 1991.
9. Воропай О. Звичаї нашого народу. Етнографічний нарис. - К.: Велес, 2005. - 258с
- 10.Г.Горленко. Нариси з історії української етнографії. - К.: Либідь, 2008.
- 11.Золота книга українських традицій та звичаїв /Авт.-уклад. І.Скрипник - Донецьк: ТОВ» Агентство Мультипресс», 2011, - 288с.
- 12.Іваннікова Л. Вечорниці. А що після них? – К.: Серія «Пан+Панна», 2008. – 72с.
- 13.Історія української культури: У 5 т. – Т. 3: Українська культура другої половини XVII – XVIII століть / Ред. В. А. Смолій. – К.: Наук. думка, 2003. – 1246 с.
- 14.Календарна обрядовість у життєдіяльності етносу. Збірка наукових праць./Матеріали міжнародної наукової конференції «Одеські етнографічні читання».- Одеса, 2011. 383 стор.
- 15.Лозко Г.С. Українське народознавство. – К.: АртЕк, 2006. – 472с.
- 16.Макарчук С. А. Етнографія України. Навчальний посібник. - Львів; "Світ", 2004, 518с.
- 17.Мала енциклопедія українського народознавства\ НАН України; Інститут

- народознавства; за ред. чл.-кор. НАН України д-ра іст. наук, проф. С.Павлюка. – Л.: Інститут народознавства НАН України. – 2007, 832с.
- 18.Обертинська, А.П. Історія масових свят: навч. посіб. /А. П. Обертинська. – К., 1999.
  - 19.Обертинська, А.П. Масові ігри та свята / А.П. Обертинська. – К., 1980.
  - 20.Павлюк С. П. Українське народознавство – К.: Знання, 2006, - 568с.
  - 21.Петров В. Передхристиянські релігійно-світоглядні елементи, генеза народних звичаїв і обрядів / В. Петров / Енциклопедія Українознавства. – Т. I. – Мюнхен – Нью-Йорк, 1949.
  - 22.Пономарьов, А.П. Українці: Народні вірування, повір'я, демонологія / А.П. Пономарьов, Т.В. Косміна, О.О. Боряк. – К., 1991.
  - 23.Скуратівський В.Т. Дідух: Свята українського народу / В.Т. Скуратівський. – К.: Освіта, 1995. – 272с.
  - 24.Скуратівський, В.Т. Покуть/ В.Т. Скуратівський. – К., 1992.
  - 25.Скуратівський, В. Місяцелік / В.Скуратівський. – К., 1993.
  - 26.Сосенко, К. Різдво–Коляда і Щедрий вечір / К. Сосенко. – К., 1994.
  - 27.Стельмахович, М.Г. Народне дитинознавство / М.Г. Стельма–хович. – К., 1991.
  - 28.Українська минувшина / А.Пономарьов, Л. Артюх, О. Боряк [та ін.]. – К., 1993.
  - 29.Українське народознавство. (За ред. Павлюка С.П., Гориня Г.Й., Кирчіва Р.Ф.) – Львів.: Фенікс, 1994 – 608 с.
  - 30.Український драматичний театр: нариси історії: в 2 т. – К., 1967.
  - 31.Українські традиції і звичаї: Для дітей середнього шкільного віку /Авт.-упорядники В.М.Скляренко, А.С.Шуклінова, В.В.Сядко; - Харків: Фоліо, 2007. – 318 с. – (Дитяча енциклопедія).
  - 32.Українці: народні вірування, повір'я, демонологія/Упор., прим. та біогр. нариси А.П.Пономарьова, Т.В.Космічної, О.О.Боря: - К.: Либідь, 1991р.- 640с.; іл. («Пам'ятки історичної думки України»)
  - 33.Чебанюк, О. Календарно–обрядові пісні / О. Чебанюк. – К., 1987.
  - 34.Шкода М.Н. Люба моя Україна. Свята, традиції, звичаї, обряди, прикмети та повір'я українського народу. - ТОВ "Виробничо-комерційна фірма "БАО", 2008. – 544с.
  - 35.Шкода М.Н. Традиції і свята українського народу. Донецьк: ТОВ ВКФ "БАО", 2007, – 384 с.: іл.:

Інформаційні ресурси

1. <http://ua.worlddocuments.org/docs/index-2276.html>
2. http://gendocs.ru/v1197/%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%86%D0%B8%D0%B%D0%BF%D0%BE_%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B8_%D0%B8_%D0%B8%D1%81%D0%BA%D1%83%D1%81%D1%81%D1%82%D0%B2
3. http://www.lnu.edu.ua/faculty/pravo/uzk/lekci_z_istori_svitovo_ta_vitchiznyano.p

- df
6. <https://etnoxata.com.ua/statti/traditsiji/vesnjaniy-tsikl-svjat-ukrajintsiv-traditsiji-ta-obrjadi/>
  7. <https://etnoxata.com.ua/statti/traditsiji/>
  8. <https://honchar.org.ua/blog/kalendarno-obryadovyj-rik-i31>
<https://styler.rbc.ua/ukr/zhizn/staryy-novyy-god-istoriya-traditsii-prazdnika-1452426778.html>
  9. <http://referat-ok.com.ua/work/obrjadi-jak-skladovi-elementi-narodnih/>
  10. <http://izbornyk.org.ua/encycl/eui028.htm>
  11. <https://www.youtube.com/watch?v=ZBeydaey8Os>
  12. <https://vogue.ua/article/culture/lifestyle/ivana-kupala-istoriya-svyata-ta-tradiciji-nashih-predkiv-49170.html>
  13. <https://authenticukraine.com.ua/manners-ordinances-celebrations>
<https://mala.storinka.org/%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D1%96-%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D1%96-%D1%82%D1%80%D0%B0%D0%B4%D0%B8%D1%86%D1%96%D1%97-%D1%81%D0%B2%D1%8F%D1%82%D0%B0-%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D1%83.html>
  14. <https://tsn.ua/ukrayina/narodni-prikmeti-obryadi-i-zvichayi-7-travnya-1780051.html>
  15. <http://www.spadshina.com/programs/narodoznavstvo-ukrayini-narodi-velikoyi-ukrayini/traditsii-i-obichai-ukraintsev/dzherela-narodnih-remesel/>
  16. <https://www.rbc.ua/rus/styler/k-davninu-vidznachali-svyato-malanki-ta-shcho-1673573653.html>
  17. <https://www.rbc.ua/rus/styler/shcho-take-sharovarshchina-abo-k-srsr-spaplyuzhiv-1669719773.html>
  18. <https://vsviti.com.ua/ukraine/>
  19. <https://www.unian.ua/lite/astrology/narodni-prikmeti-15-lyutogo-narodni-tradiciji-ta-obryadi-sogodnishnogo-dnya-11318816.html>
  20. Повнометражний документальний фільм «Весільний СПАДОК»
<https://www.youtube.com/watch?v=2oUxozBmQrA>
  21. Слов'яни. Офіційний трейлер (прем'єра 2021)
<https://www.youtube.com/watch?v=1ww3CaRR--A>
  22. Традиційні українські свята та обряди: історія та сучасність
<https://ridnyi.com.ua/tradycijni-ukrayinski-svyata-ta-obryady-istoriya-ta-suchasnist/>